

De rijke man en de arme Lazarus

Men zou die rijke man "de arme rijke" kunnen noemen en de arme Lazarus "de rijke arme".

We lezen in Lucas 16 vanaf vers 19:

19 En er was een rijk man, die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag schitterend feest hield.

De rijke man was in purper en fijn linnen gekleed. Het purperrode opperkleed was in die tijd de kleding van vorsten en rijken en zo'n gewaad gold als luxe.

Het fijne linnen was zijn onderkleed en was in die tijd een uit Egypte geïmporteerd artikel.

Het purper en fijne linnen doet ons ook denken aan Babylon, de grote geestelijke hoer, waarover het drievoudig wee wordt uitgesproken zoals Op. 18:16 het noemt:

Wee, wee, wee, die grote stad, die gehuld was in fijn linnen, purper en scharlaken. Wie die grote stad is, en wie daar gehuld gaan in fijn linnen, purper en scharlaken, daar kunnen we het een andere keer nog wel eens over hebben.

In deze gelijkenis gaat het over een rijke man, die elke dag een schitterend feest hield, zoals Jezus het noemde. Genot was kenmerkend voor zijn levensdoel en om zijn naaste die niet van zijn niveau waren, bekommerde hij zich niet, zelfs als hij zo iemand elke dag bij zijn poort – zijn voorportaal - zag.

20 En er was een bedelaar, Lazarus genaamd, vol zweren,

Dit is de enige keer, dat iemand in een gelijkenis een naam draagt: Lazarus, afgeleid

van het Hebr. Woord Eleazar en dat betekent: God helpt.

21 Nedergelegd bij zijn voorportaal, die verlangde zijn honger te stillen met wat van de tafel van de rijke afviel; zelfs kwamen de honden zijn zweren likken.

Er staat hier dat Lazarus werd *nedergelegd*. Het zou er op kunnen duiden, dat Lazarus mogelijk verlamd was. Deze Lazarus verlangde er naar zijn honger te stillen met wat van de tafel van de rijke afviel.

Hiermee wordt volgens Schriftkenners mee bedoeld de stukken brood, die destijds door de gasten gebruikt werden om de handen aan af te veegen en die vervolgens onder de tafel werden geïmponeerd.

Zelfs kwamen de honden zijn zweren likken: honden zijn volgens Joods besef onreine dieren. De zieke was blijkbaar te zwak om dit likken te verhinderen. Deze onreine straathonden verhoogden de kwelling van de bedelaar Lazarus.

22 Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot.

En het geschiedde ... nu treedt er een wending op in het verhaal. Als de zwakste stierf Lazarus het eerst en over zijn begrafenissen wordt geen woord gerept.

En door de engelen gedragen werd ... engelen zijn dienende geesten die volgens Hebr. 1:14 uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven.

In Abrahams schoot ... en dat is naar Joodse opvatting een ereplaats in het eeuwige leven. De arme mag zich verheugen in de lief-

derijke nabijheid van de stamvader van Israël, op een plek waar het aangenaam en koel is volgens de rabbijnse traditie.

23 Ook de rijke stierf en hij werd begraven. En toen hij in het dodenrijk zijn ogen op sloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot.

Hij werd begraven ... dit wordt hier door Jezus niet zonder reden genoemd; waarschijnlijk werd het een begrafenis die bij een rijke paste. En er zullen ook wel plechtige en vrome woorden uitgesproken zijn over de rijke.

En toen hij in het dodenrijk zijn ogen op sloeg ... hoewel zonder lichaam was de rijke wel een persoonlijkheid die dingen kon waarnemen.

Het dodenrijk is de verblijfplaats van de gestorvenen voor Jezus dood en opstanding. De ene kant was een verblijfplaats voor hen die verloren zouden gaan; de andere kant voor wie behouden zouden worden.

Paulus zegt in 2 Cor. 5:1
Want wij weten, dat, indien de aardse tent, waarin wij wonen, wordt afgebroken, wij een gebouw van God hebben, in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis.

Want hierom zuchten wij: wij haken ernaar met onze woonstede uit de hemel overkleed te worden, als wij maar bekleed, en niet naakt, zullen bevonden worden.

Een christen gaat nu door het volbrachte werk van Jezus naar boven en komt niet in het dodenrijk.

Maar van belang is, dat hij of zij daar niet naakt aan komt – dat wil zeggen – zonder bekleed te zijn met de vrucht van de Geest of zoals Petrus het noemt ... de deugden.

Kom je daar aan om het zo te zeggen met de "hakken over de sloot" zoals de misdadiger aan het kruis of kom je daar als christen door genade bekleed aan, bekleed met deugden van Christus.

24 En hij riep en zeide: Vader Abraham, heb medelijden met mij en zend Lazarus opdat hij de top van zijn vinger in water dophe en mijn tong verkoele, want ik lijd pijn in deze vlam.

De rijke kwam niet daar, waar hij gehoopt het te zullen komen. Zijn vrienden, met wie hij gefeest had dag aan dag, zullen hem wel de hemel in hebben geprezen maar hij had zelfzuchtig geleefd.

De gestorven rijke man was een echte Jood die vader Abraham bewonderde. "Heb medelijden met mij, vader Abraham."

Hij meende ook nog over Lazarus te kunnen beschikken en riep: Zend Lazarus.

Hij had dorst en roept het uit: ik lijd pijn in deze vlam. Het is een beeld van de pijn van onverzadigde begeerten.

Jezus heeft het in Marcus 9 drie keer over de plaats, waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.

Indien uw hand u tot zonde verleidt, houw haar af ... indien uw voet u tot zonde verleidt, houw hem af ... indien uw oog u tot zonde verleidt, ruk het uit.

Beter met één oog in de hemel dan met twee ogen op die plek te komen, waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.

25 Maar Abraham zeide: Kind, herinner u, hoe gij het goede tijdens uw leven hebt ontvangen en insgelijks Lazarus het kwade; nu wordt hij hier vertroost en gij lijdt pijn.

Abraham geeft de arme rijke een mild antwoord: Kind, herinner u ... Men kan zich dus kennelijk in het dodenrijk dingen van vroeger herinneren.

Het ging de rijke alleen maar om aards goed en genot.

In Lucas 12:16-21 wordt een korte gelijkenis door Jezus genoemd die hier goed bij past:

En Hij sprak tot hen een gelijkenis en zeide: Het land van een rijk man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zeide: Wat moet ik doen, want ik heb geen ruimte om mijn vruchten te bergen.

En hij zeide: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al het koren en al mijn goederen bergen.

En ik zal tot mijn ziel zeggen: Ziel, gij hebt vele goederen liggen, opgetast voor vele jaren, houd rust, eet, drink en wees vrolijk.

Maar God zeide tot hem: Gij dwaas, in deze eigen nacht wordt uw ziel van u afgeëist en wat gij gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn?

Zo vergaat het hem, die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.

Jezus heeft het over "rijk zijn in God". Wat houdt dat allemaal in. Er staat in Romeinen 2:4 dat Hij rijk is aan goedheid, verdraagzaamheid en geduld.

In vergelijking met deze rijkdom verbleekt aards bezit. Wij kunnen geen enkele euro meenemen naar boven.

Maar als wij hier op aarde deel krijgen aan deze hemelse rijkdom: goedheid, verdraagzaamheid en geduld, dan gaat dat mee.

Zoals ook Petrus zegt dat een zuster zich mag sieren met de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God.

We gaan verder luisteren, naar wat Abraham roept naar die arme rijke aan de andere kant:

26 *En bij dit alles, er is tussen ons en u een onoverkomelijke kloof, opdat zij, die vanhier tot u zouden willen gaan, dit niet zouden kunnen, en zij vandaar niet aan onze kant zouden kunnen komen.*

Die onoverkomelijke kloof illustreert de onherroepelijkheid van de eeuwige bestemming. Men kan niet van de ene kant naar de andere kant gaan. De kloof is onoverkomelijk.

Van hier naar daar gaan, dat kan niet, ook al zouden ze het willen, en omgekeerd gaat ook niet.

De arme rijke berust in de afwijzing van zijn eerste verzoek en komt nu met een nieuw verzoek:

27 *Doch hij zeide: Dan vraag ik u, vader, dat gij hem naar het huis van mijn vader zendt, want ik heb vijf broeders.*

Gezien de ernst van zijn toestand waarin hij nu is, moeten zijn vijf broers gewaarschuwd worden. De rijke stelt aan vader Abraham voor, dat Lazarus dat zou moeten doen. Iemand die uit de doden opgewekt is en je

komt waarschuwen, dat moet toch wel indruk maken.

28 Laet hij hen dan ernstig waarschuwen, dat ook zij niet in deze plaats der pijniging komen.

Laet hij hen dan ernstig waarschuwen, zo roept de arme rijke naar vader Abraham aan de andere kant.

Deze rijke man was waarschijnlijk nooit ernstig gewaarschuwd. Hij dacht: het zit wel goed. Ik ben een Jood; ik behoor bij het uitverkoren volk en Abraham is mijn vader.

Er staat ergens dat Jezus eens ging kijken bij de offerkist die bij de tempel stond, en dat vele rijken er veel in deden. Dat is op zich genomen niet slecht maar goed.

Wat mankeerde er dan aan de rijke? Hij dacht slechts aan zichzelf en leefde voor zichzelf.

Jezus leefde zonder zelfzucht en Paulus roept ons in de Filippenzen brief op, om te leven "zonder zelfzucht en ijdel eerbejag."

Jezus zei tot allen in Lucas 9:23 en verder: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij.

Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mij nentwil, die zal het behouden.

Want wat baat het een mens, als hij de gehele wereld wint, maar zichzelf verliest of zelf schade lijdt?

29 Maar Abraham zeide: Zij hebben Mozes en de profeten, naar hen moeten zij luisteren.

Het woord van God is nodig en voldoende om de mensen te overtuigen en tot inkeer te brengen. Abraham antwoordt de arme rijke vanuit zijn oudtestamentische visie.

30 Doch hij zeide: Neen, vader Abraham, maar indien iemand van de doden tot hen komt, zullen zij zich bekeren.

De rijke is het nu niet eens met Abraham: neen, vader Abraham ... er moet een groot wonder gebeuren ... een dode moet opstaan en vanuit het dodenrijk tot hen gaan en hen ernstig gaan waarschuwen.

31 Doch hij zeide tot hem: Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezeggen.

In al zijn armoede en pijn heeft Lazarus kennelijk in de wet en de profeten en in zijn God zijn rijkdom en steun gevonden. Lazarus: zijn naam betekent: de Heere helpt.

Laten wij de tijd uitkopen en geestelijk rijke mensen worden. Gewoon in het leven van alledag. Zonder zelfzucht en gedreven door Gods liefde te leven.

De Heere zegene u en mij met zo'n inhoudsrijk leven.